

ฉบับที่ 40/2566

เรื่อง ประเด็นสำคัญจาก BOT Digital Finance Conference 2023 วันที่ 14 กันยายน 2566

ธนาคารแห่งประเทศไทย (สปท.) จัดงาน BOT Digital Finance Conference 2023 ภายใต้แนวคิด Building Ecosystem for Responsible Innovation ระหว่างวันที่ 14 – 15 กันยายน 2566 ณ ศูนย์การเรียนรู้ สปท. โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญ 85 รายจาก 15 ประเทศ มาร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวคิดในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเงินดิจิทัล การปรับใช้นวัตกรรมต่าง ๆ ในภาคการเงิน โดยเฉพาะ Artificial Intelligence (AI) การใช้ประโยชน์จาก Open Data และการสนับสนุนนวัตกรรมที่ดูแลความเสี่ยงบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม (responsible innovation) ทั้งนี้ การเสวนาเวทีหลักในวันที่ 14 กันยายน 2566 มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. การพัฒนาระบบนิเวศเพื่อสนับสนุน responsible innovation

นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ ผู้ว่าการ สปท. ได้หยิบยกหลักการ 3 O's (Open Competition, Open Infrastructure และ Open Data) ว่า ยังคงเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมให้เกิด responsible innovation ทั้งนี้ ในอนาคต สปท. จะให้ความสำคัญกับ 3 ประเด็นหลัก ได้แก่

(1) การพัฒนา common utility ที่เป็นเสมือนบริการสาธารณะของภาคการเงินดิจิทัล โดยเริ่มจากการเพิ่มศักยภาพของผู้ให้บริการทางการเงินด้วยการส่งเสริมสิทธิของผู้ให้บริการในการส่งข้อมูลของตนที่อยู่กับผู้ให้บริการทางการเงินแต่ละราย ไปให้ผู้ให้บริการรายอื่นได้ (data portability) เพื่อให้ผู้ให้บริการดังกล่าวสามารถเข้าถึงบริการหรือแหล่งเงินทุนที่เหมาะสมกับความต้องการยิ่งขึ้น ด้วยต้นทุนที่เหมาะสม ทั้งนี้ สปท. จะปรับปรุงกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องและส่งเสริมการสร้างมาตรฐานในการรับส่งข้อมูลระหว่างผู้ให้บริการต่าง ๆ ภายใต้การกำกับดูแลของ สปท. เพื่อลดภาระต้นทุนและสร้างความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความปลอดภัยในการรับส่งข้อมูลตามความยินยอมของผู้ให้บริการ รวมทั้งจะสนับสนุนให้เกิดการรับส่งข้อมูลจากภาคส่วนอื่น ๆ นอกจากภาคการเงิน และพัฒนา use cases ที่สามารถใช้โครงสร้างพื้นฐานทางการเงินร่วมกันได้ เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในภาพรวม

(2) การพัฒนาระบบนิเวศด้านการชำระเงินดิจิทัลที่เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ โดยผู้เล่นที่หลากหลายและสนับสนุนให้ไทยก้าวสู่ less-cash society ด้วยการปรับปรุงกฎเกณฑ์และทบทวนโครงสร้างค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้อง

(3) การพัฒนานวัตกรรมทางการเงินร่วมกับภาครัฐภายใต้กรอบการดูแลความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยมี New Sandbox ที่ยืดหยุ่นยิ่งขึ้น เปิดโอกาสให้ทดสอบ unregulated activities ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน เช่น tokenization ที่ช่วยให้ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ดีขึ้น และ programmability ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการชำระเงิน นอกจากนี้ สปท. จะทำงานร่วมกับ stakeholders ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาการใช้ AI ในภาคการเงิน เช่น การตรวจจับและป้องกัน fraud รวมทั้งการส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงิน

ทั้งนี้ ความร่วมมือจาก stakeholders ทุกภาคส่วนมีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการผลักดัน priorities ข้างต้น ซึ่ง ธปท. หวังว่าจะได้ร่วมผลักดันประเด็นสำคัญเหล่านี้กับผู้เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด

นายรณดล นุ่มนนท์ รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน ธปท. และผู้ร่วมเสวนาในหัวข้อ “Digital Infrastructure and Ecosystem for the Future of Financial Innovation” ได้เน้นย้ำประเด็นข้างต้น โดยเห็นร่วมกันว่า การจะผลักดันโครงสร้างพื้นฐานและสร้างระบบนิเวศที่สนับสนุนนวัตกรรมได้อย่างประสบความสำเร็จนั้น ต้องเริ่มจากการปรับ mindset ของทุกฝ่ายให้เปิดรับการใช้เทคโนโลยี ขณะที่ stakeholders ต้องมีวิสัยทัศน์ร่วมกันและสามารถประสานประโยชน์ระหว่างกันได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งต้องเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้ทางการเงินและความเข้าใจเกี่ยวกับบริการทางการเงินที่ใช้เทคโนโลยีเป็นพื้นฐาน ตลอดจนสามารถจัดการกับภัยการเงินซึ่งเป็นความเสี่ยงที่มาพร้อมกับเทคโนโลยีได้

2. โครงการ PromptBiz (โครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินกลางสำหรับภาคธุรกิจ)

ผู้ร่วมเสวนาหัวข้อ “PromptBiz: Bringing Business and Financing up to the Next Level” เห็นว่า ระบบ PromptBiz จะช่วยให้ทำธุรกิจแบบดิจิทัลได้อย่างครบวงจร สามารถเชื่อมโยงข้อมูลการค้า การชำระเงิน และต่อยอดไปยังบริการอื่น เช่น การให้สินเชื่อ ช่วยลดค่าใช้จ่ายดำเนินงาน โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการออกและจัดส่งเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการทำธุรกิจ เนื่องจากสามารถสอบเช็คข้อมูลระหว่างกันได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ การมี digital footprint ที่เชื่อถือได้ในระบบดังกล่าวจะช่วยเพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้ภาคธุรกิจ โดยเฉพาะ SMEs ด้วย ส่วนหน่วยงานภาครัฐก็สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและปรับกระบวนการต่าง ๆ ให้เป็นดิจิทัลได้ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง

3. การนำนวัตกรรมต่าง ๆ มาปรับใช้ในภาคการเงิน

จากการเสวนาหัวข้อ “How Payment Innovation is Thriving in AI Era?” ผู้ร่วมเสวนาเห็นว่า ผู้ให้บริการสามารถนำ AI มาปรับใช้ในด้าน payment ได้ตั้งแต่พื้นฐานของการให้บริการ กล่าวคือ ทำให้ประชาชนสามารถใช้บริการได้ง่าย ปลอดภัย น่าเชื่อถือ และลดข้อกังวลจาก fraud รวมทั้งสามารถต่อยอดโดยใช้ AI วิเคราะห์ payment data เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมลูกค้าและสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ / บริการที่ตรงความต้องการยิ่งขึ้นได้ ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงประเด็นจริยธรรมและธรรมาภิบาลปัญญาประดิษฐ์ซึ่งเป็นความท้าทายสำคัญด้วย

สำหรับ Fireside chat เรื่อง “From Visions into Action: What’s Next for Open Data?” ผู้ร่วมเสวนาได้เน้นย้ำความสำคัญของสิทธิในการโอนย้ายข้อมูลส่วนบุคคลได้โดยปราศจากอุปสรรค (friction) ทั้งนี้ ต้องปรับปรุงกฎเกณฑ์การกำกับดูแลให้เหมาะสม รวมทั้งสร้างแรงจูงใจให้ทั้งผู้ประกอบการและประชาชนยอมรับแนวคิดเรื่อง open data โดยไม่จำเป็นต้องจำกัดไว้เฉพาะข้อมูลภาคการเงินเท่านั้น เนื่องจากยังมีข้อมูลที่หลากหลายให้ต่อยอด จะยังเป็นประโยชน์ ภาคการเงินจึงควรร่วมมือกับภาคธุรกิจอื่น ๆ เพื่อพัฒนา use case ที่เหมาะสมกับแนวคิด Open Data อย่างแท้จริง

4. การใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อยกระดับการให้บริการประชาชน

นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้แบ่งปันประสบการณ์ของการพัฒนาให้กรุงเทพฯ เป็น “smart enough city” โดยใช้เทคโนโลยีเท่าที่เหมาะสม ตอบโจทย์ประชาชนได้ เน้นการเปิดเผยข้อมูลอย่างเต็มที่และการติดต่อราชการผ่านช่องทางดิจิทัล เพื่อเพิ่มความโปร่งใส สร้างความเชื่อมั่น และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาเมือง ปัจจุบัน กรุงเทพมหานคร (Bangkok Metropolitan Administration หรือ BMA) ได้เปิดเผยข้อมูลจากหน่วยงานในกรุงเทพฯ กว่า 1,050 ชุดข้อมูล เช่น งบประมาณประจำปี การจัดซื้อจัดจ้าง ข้อมูลชุมชนและประชากร ข้อมูลการจราจร พื้นที่สีเขียว เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนสามารถนำไปต่อยอดพัฒนาโครงการ และนวัตกรรมต่าง ๆ ตลอดจนตรวจสอบความโปร่งใสในการดำเนินงานของ BMA ได้อย่างเต็มที่

ธนาคารแห่งประเทศไทย
15 กันยายน 2566

ข้อมูลเพิ่มเติม : ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน
โทรศัพท์ : 0 2283 6892
E-mail : financialtechnologyoffice@bot.or.th

